

Etnische dichtheid als buffer voor psychotische ervaringen

Etnische minderheden hebben een hogere incidentie van psychotische stoornissen in vergelijking met de algemene populatie. Incidentiecijfers variëren onderling tussen etnische minderheidsgroepen en worden gerelateerd aan sociale risicofactoren voor psychose eigen aan een post-migratiecontext (Cantor-Graae & Selten 2005). Eerder onderzoek suggereerde reeds associaties tussen etnische dichtheid, het ervaren van racisme en discriminatie en het optreden van psychose, maar hierbij baseerde men zich voornamelijk op gegevens van hulpverleningscentra of groepeerde verschillende etnische minderheden.

Das-Munshi e.a. (2012) onderzochten op gemeenschapsniveau of personen die leven in wijken met lagere etnische dichtheid meer geconfronteerd worden met omgevingsfactoren gerelateerd aan het optreden van psychose dan personen die leven in wijken met hogere etnische dichtheid. Daarnaast onderzochten ze of etnische dichtheid bufferend werkt op de impact van omgevingsfactoren bij de ontwikkeling van psychose.

Data uit de *Ethnic Minorities Psychiatric Illness Rates in the Community* (EMPIRIC), een representatieve steekproef van de Engelse bevolking, werden gebruikt. Via gestructureerde instrumenten werd gescreend op sociale ondersteuning en negatieve omgevingsfactoren (racisme, discriminatie en chronische stress). Via de *Psychosis Screening Questionnaire* (PSQ) werden psychotische ervaringen geregistreerd. Etnische dichtheid werd gedefinieerd als het percentage van personen van een bepaalde etnische groep per bestuurlijke regio. Data werden geanalyseerd in zowel elke aparte als in de gecombineerde minderhedengroep. Via multilevelanalyse werd gezocht naar associaties tussen negatieve omgevingsfactoren, etnische dichtheid en de kans op een positieve PSQ-uitslag. Vervolgens werd, onafhankelijk van de PSQ-score, de associatie tussen een afname van etnische

dichtheid en het rapporteren van negatieve omgevingsfactoren en sociale ondersteuning onderzocht. Tot slot gingen zij na of de associatie tussen een positieve PSQ-score, negatieve omgevingsfactoren en sociale ondersteuning varieerde naargelang het niveau van etnische dichtheid.

LITERATUUR

- Cantor-Graae E, Selten J. Schizophrenia and migration: a meta-analysis and review. *Am J Psychiatry* 2005; 162: 12-24.
- Das-Munshi J, Bécarea L, Boydell JE, Dewey ME, Morgan C, Stansfeld SA, e.a. Ethnic density as a buffer for psychotic experiences: findings from a national stellen (EMPIRIC). *Br J Psychiatry* 2012; 201: 282-90.

AUTEURS

SELINE VAN DEN AMEELE, arts in opleiding tot psychiater, Universiteit Antwerpen, thans: PZ Duffel.

BERNARD SABBE, hoogleraar psychiatrie, Universiteit Antwerpen en Vrije Universiteit Brussel; coördinator CAPRI (Collaborative Antwerp Psychiatric Research Institute); stagemeester psychiatrie PC Sint-Norbertus, Duffel.

CORRESPONDENTIEADRES

Seline van den Aemele, Kartuizerlaan 67, 9000 Gent, België.

E-mail: seline.vandenameele@gmail.com

Geen strijdige belangen meegedeeld.

Het artikel werd geaccepteerd voor publicatie op 22-10-2013.

ARTIKEL

De resultaten toonden een frequenter voorkomen van negatieve omgevingsfactoren bij een positieve PSQ-uitslag, onafhankelijk van etnische dichtheid. Voor de gecombineerde minderhedengroep gold dat voor elke 10% afname in etnische dichtheid, de relatieve oddsratio op een positieve PSQ-uitslag met 1,07 toenam (95%-BI: 1,01-1,14; $p = 0,03$). Naarmate etnische dichtheid afnam, werden meer discriminatie en minder sociale ondersteuning gerapporteerd. De associatie tussen het rapporteren van psychotische ervaringen en omgevingsfactoren varieerde naargelang de etnische dichtheid. Een hogere etnische dichtheid zou de impact van negatieve omgevingsfactoren bufferen en aldus het risico op psychotische ervaringen verminderen. Dit effect bleek meer uitgesproken voor personen met meer sociale ondersteuning en minder negatieve omgevingsfactoren.

Hierbij rijzen enkele bedenkingen. De auteurs vermelden het onduidelijke verband tussen psychotische ervaringen en klinische psychose. Daarbij is ook de lage sensitiviteit (0,49) waarmee de PSQ psychotische ervaringen registreert een probleem voor de klinische relevantie. De auteurs stellen dat hun onderzoek zich onderscheidt van eerder onderzoek door afzonderlijke analyses van elke minderhedengroep, maar door onvoldoende power worden enkel significante resultaten verkregen bij Indiërs en de gecombineerde minderhedengroep. Tot slot wordt etnische dichtheid in deze studie louter kwantitatief gedefinieerd; mogelijke kwalitatieve aspecten worden niet genoemd. Als verbondenheid en identiteit onderliggende mechanismen zijn van het bufferende effect, horen ook tal van socio-economische en culturele factoren binnen dit concept thuis.

Het verklaringsmodel voor de hogere incidentie van psychose bij etnische minderheden is nog in volle ontwikkeling. Identificatie van etiologische factoren is nodig voor gerichte preventie en behandeling. Das-Munshi e.a. (2012) tonen de mediërende capaciteit van de sociale omgeving op de kwetsbaarheid van etnische minderheden voor psychose.